

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ЯК ЧИННИК ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ТА СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Добровольська Вікторія Валеріївна

бакалавр,

Державний торговельно-економічний університет

Науковий керівник: Кондратюк Оксана Іванівна

доцент кафедри економіки та фінансів підприємства,

Державний торговельно-економічний університет

Сьогодні цифровізація є ключовим компонентом глобальної трансформації економіки. Цифрова економіка в сучасному світі впливає на структуру ринку праці, продуктивність виробництва, ефективність управління та інтеграційні можливості країн у міжнародних економічних відносинах. Це також визначає конкурентоспроможність країни. Національна економіка України зазнає значних змін в результаті цифрової трансформації. Це також важлива умова для входження до європейського економічного простору.

Після 2022 року Україна зіткнулася з великими соціальними та економічними проблемами. Однак попри війну цифровізація не лише не зупинилася, а навіть зросла. Сьогодні цифрові технології стають важливим ресурсом який сприяє підвищенню ефективності як для держави так і для бізнесу. Формування цифрової інфраструктури, електронного урядування та забезпечення широкого доступу громадян до онлайн-сервісів розглядаються як першочерговими напрямками розвитку. Згідно з офіційними звітами Міністерства економіки України, цифрова трансформація бізнесу та державних послуг є важливою частиною плану відновлення економіки в найближчі роки, а також адаптації до стандартів ЄС [1]. Економічна сутність цифрової трансформації полягає не лише у впровадженні новітніх технологій, а й у зміні підходів до створення доданої вартості. Вона охоплює автоматизацію виробничих процесів, розвиток електронної комерції, функціонування інноваційних цифрових платформ, використання штучного інтелекту, технологій блокчейн, аналізу великих даних, та інтегрованих аналітичних систем. За даними OECD, завдяки постійному зростанню частки цифрових галузей у ВВП розвинених європейських країн цифрові сектори збільшують продуктивність праці та зменшують витрати на транзакції. Тому, Україна повинна дотримуватися європейських стандартів і цифрового ринку Європейського комітету, тому цей процес є життєво важливим [2].

Цифрові реформи в Україні належать до пріоритетних завдань, яким Європейський Союз приділяє особливу увагу. Програма Ukraine Facility була затверджена у 2024 році та передбачає комплексну допомогу в процесі цифрової та економічної трансформації держави. Згідно з офіційним звітом Єврокомісії, мета програми полягає в допомозі реформам управління, інвестицій, цифрових послуг і кібербезпеки [3]. Даний процес охоплює впровадження електронного урядування, розвиток цифрових систем ідентифікації, підтримку стартапів, цифрову освіту та модернізацію державних установ.

З огляду на важливість інтеграції цифрових технологій у всі сфери економіки, цифровізація малого та середнього бізнесу розглядається як стратегічний напрямок трансформації, що забезпечує підвищення ефективності та конкурентоспроможності підприємств. За даними порталу Diia Business проєкт Стратегії відновлення, сталого розвитку та цифрової трансформації МСП до 2027 року визначає цифрову трансформацію як один із головних факторів конкурентоспроможності підприємства, особливо в умовах європейської інтеграції [4]. Незважаючи на економічну нестабільність українські підприємства все частіше використовують цифрові інструменти для управління виробництвом, логістикою та збутом, а також розвивають електронну комерцію, яка дозволяє їм виходити на міжнародні ринки. У сучасних умовах Україна стала лідером електронного урядування в Східній Європі завдяки платформі Дія. Більшість адміністративних послуг тепер доступні в Інтернеті, що зменшує бюрократію. Крім того, впровадження електронних закупівель, цифрових податкових послуг і реєстрів державного майна сприяє кращому управлінню ресурсами. Відповідно до стратегічних документів ЄС «Європа 2030», цей курс спрямований на дотримання європейських стандартів цифрового врядування [3].

Попри значні досягнення, цифрова трансформація України стикається з проблемами. Нерівномірний розвиток цифрової інфраструктури в регіонах, обмежені фінансові ресурси для модернізації підприємств, низький рівень цифрової грамотності населення та кіберзагрози є основними проблемами. Війна значно вплинула на стійкість інфраструктури, але вона також сприяла швидкому переходу бізнесу та державних органів на цифрові платформи, згідно з аналізом Національного інституту стратегічних досліджень [5]. Це особливо важливо для підтримки керованості економіки під час воєнного стану.

Цифровізація може стати потужним інструментом для економічного зростання та підвищення соціальної згуртованості, як показав європейський досвід. Цифрові послуги, онлайн-освіта, електронна охорона здоров'я, «розумна» інфраструктура та електронна демократія є прикладами нового рівня життя. Впровадження цих рішень для України означатиме не лише модернізацію економіки, але й покращення рівня

життя населення, прозорості та ефективності державних установ. Комплексне поєднання державної політики, бізнес-ініціатив і суспільної участі є необхідним для продовження цифрової трансформації в Україні. На найближчі роки пріоритетними напрямками будуть створення цифрової інфраструктури в сільських районах, створення національної системи кібербезпеки, підтримка цифрової освіти, розвиток інноваційного підприємництва та активне залучення інвестицій у технологічний сектор. Зважаючи на сприяння Європейського Союзу та інших міжнародних фінансових організацій, цифрову трансформацію можна розглядати як важливий компонент стійкого економічного зростання та інтеграції України до європейського ринку.

Таким чином, цифрова трансформація економіки України є не просто технологічним процесом, а стратегічним напрямом державного розвитку, який допомагає модернізувати економіку країни, підвищити її конкурентоспроможність і пришвидшити процес євроінтеграції. Вона повинна стати основою для відновлення країни після війни та запорукою її стійкого розвитку в майбутньому.

Список використаних джерел:

1. Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України. URL: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA>
2. OECD Economic Surveys: Ukraine 2025. URL: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-economic-surveys-ukraine-2025_940cee85-en.html
3. European Commission. EU Annual Report: Ukraine Facility delivers fast results and boosts accession path. 2025. URL: https://enlargement.ec.europa.eu/news/eu-annual-report-shows-ukraine-facility-delivering-fast-results-and-boosting-accession-path-2025-09-09_en
4. Проєкт стратегії відновлення, сталого розвитку та цифрової трансформації МСП до 2027 року. *Diia Business*. URL: <https://www.business.diia.gov.ua/news/vidnovlennia-stalyi-rozvytok-ta-tsyfrova-transformatsiia-msp-do-2027>
5. Цифрова трансформація економіки України: виклики і можливості. Травень 2025. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/tsyfrova-transformatsiya-ekonomiky-ukrayiny-traven-2025-roku>